

FN möte i Wien:

KONSENSUS ANGÅENDE PREVENTION, FRÅGAN om PALLIATIV VÅRD och COSTAS FRUSTRATION över VÄSTERLÄNDSK "NEO-KOLONIALISM"

FN:s 53-e möte om narkotikapolitik i Wien kännetecknades av allmän konsensus kring betydelsen av primär eller universell prevention, det inflytande som massmediala kampanjer har och senaste INCB rapport om narkotikaläget 2009, vilket ännu en gång underströk vikten av primärprevention.

Frågan om palliativ vård och medicinsk hjälp mot narkotikaberoende diskuterades flera gånger, exempelvis *Human rights Watch* och *International Association Against Cancer* underströk vikten av tillgång till smärtlindrande läkemedel.

Strider kring medicinsk marijuana och 14 amerikanska delstater som tillåter dess användning tagits upp av amerikanska delegationen. Drogtzar Gil Kerlikowske talade om Obama - regeringens negativa ställning till legalisering av marijuana. Kerlikowske påpekade också att vad som är medicin ska avgöras av forskning och vetenskap och i dagsläget avvaktar man på utvärdering av forskningsresultat. För att undvika missuppfattningar och felanvändning av termer så som "skadelindring" (*harm reduction*) vilka skulle gagna drogliberaliserande ideologier och dess stödjare, kommer beteckningen som denna inte användas.

Cannabis är fortfarande den mest använda drogen i hela världen och Tysklands drogkommissionär Mechthild Dyckmans talade om INCB: s senaste rapport där odling

av cannabis i vetenskapliga syften tas upp och påpekade att vetenskaplig värde av cannabis får bekräftelse. Hon påstod också att för de som använder cannabis borde finnas regelbundna konsultationer med läkare och preventionsexperten om hur drogen påverkar dem och hur man kan avsluta sitt missbruk.

Rysslands delegation underströk vikten av primär prevention och information, inklusive uppföljning av resultat på opinionsbildning för utvärdering av effektivitet i statliga kommunikationskampanjer för allmänheten i ämnet narkotikamissbruk. /Fortsättning på s. 2

Sprutbyte införs i Stockholm

Ett sprutbyte för narkomaner ska öppnas i Stockholm för att minska spridning av hiv och gulsot. Det beslutade landstingets hälso- och sjukvårdsnämnd som väntat.

Den länge omstridda frågan om ett sprutbyte för att förebygga smittspridning verkar alltså avgjord i Stockholm, även om kommunen måste fatta sitt beslut om en gemensam ansökan till Socialstyrelsen.

Det är landstingsrådet Birgitta Rydbergs (FP) som lade fram sprutbytesförslaget. Hon har under processen gått från att vara hårdnackad motståndare till att nu kunna tänka sig ett försök med en utvärdering efter fyra år.

- Evidensen är svajig om sprutbytens effekt, men jag tycker att det är värt att pröva som del i samlad strategi mot missbruk och smittspridning med även andra insatser som rådgivning, testning och uppsökande, säger landstingsrådet Birgitta Rydberg till *Drugnews*.

Organiserat brottslighet bakom varje coffee-shop i Holland

Holländsk press har nyligen publicerat flera intervjuer med **Max Daniel**, ledare för insatsstyrkan inom gruppen mot organiserad brottslighet i hampaodling in Den Bosch, Nederländerna. Max Daniel menar att organiserad hampaodling är den viktigaste formen av organiserad kriminalitet man måste ta itu med. Enligt beräkningarna handlar det om minst 2 miljarder Euro, kanske 5 miljarder till och med.

80 % av de pengarna förs utomlands, men varje typ av kriminella gärningar anknutna till den summan sker i samband med cannabis.

Man kan säga att cannabis har steg för steg blivit en del av hela vårt samhälle. Max Daniel säger: "Du kan bli borgarråd i din stad i Nederländerna och sälja hampa samtidigt. Hade det varit kokain skulle världen varit för liten."

/Fortsättning på sidan 3

★ ECAD REPORTAGE

INCB: för lite satsas på prevention

INCB kritiserar länder som inte satsar på att förebygga drogmissbruk - och lyfter fram Sverige som föredöme. I sin årsrapport särskilt tar INCB upp förebyggande åtgärder. **Två nya missbrukstrender** motiverade rapportens fokus:

dels minskar skillnaden mellan unga män och kvinnor, i takt med att allt fler unga kvinnor provar droger. Dels blir det vanligare att unga vuxna, som inte missbrukat när de var tonåringar, testar droger i vuxen ålder. Något som tidigare inte varit fallet.

Skillnaden i hur mycket länder satsar på förebyggande åtgärder är mycket stor.

– Vissa länder, till exempel Storbritannien och Spanien, gör nästan inget förebyggande arbete. Och så finns det länder där det förebyggande arbetet är helt grundläggande i drogstrategin, som Sverige och Japan. Och det är samma länder som har ett lågt missbruk, sade Raymond Yans från INCB:s styrelse som medverkade vid en presskonferens i Bryssel.

Enligt **Raymond Yans** så går numera mer resurser till direkt missbruksvård och mindre till förebyggande åtgärder, än tidigare. Samtidigt fanns det också positiva trender, som att det totala drogmissbruket har stabiliserat sig eller minskar svagt i de allra flesta europeiska länder.

INCB kommer med rekommendationer för vad länder bör jobba vidare med och i de fall då ett lands handlande går i strid med FN-konventionen kan de kräva en ändring av politiken. Organet har befogenhet att införa sanktioner mot länder som inte uppfyller kraven, till exempel handelsstopp för läkemedel, även om man hittills aldrig har använt sig av sådana maktmedel.

INCB kräver att regeringarna i Holland, Storbritannien och Kanada ska göra mer för att förhindra försäljning, reklam och export av cannabisfrön över internet.

I årsrapporten fokuseras också på läkemedelsmissbruk, som blir allt vanligare. I flera länder finns det fler läkemedelsmissbrukare än heroin-, kokain- och ecstasymissbrukare tillsammans.

INCB rekommenderar också alla medlemsländer att vara på sin vakt mot "date-rape"-droger (våldtäkts-droger), som GHB och Rohypnol, samt bättre samarbeta med läkemedelsindustrin.

/Av Drugnews

FN möte i Wien

/FRÅN SIDAN 1

På frågan om läkemedelassisterad behandling med metadon, vilket är förbjudet i Ryssland och starkt kritiserat av många i västvärlden svarade ryska drogtsaren Viktor Ivanov att nuvarande ryska lagstiftning inte tillåter någon som helst form av denna skadelindring.

Narkotikakommissionens årliga möte är också ett tillfälle för frivilligorganisationerna inom Vienna NGO Committee att uttala sig och hålla informella möten med ledare för FN:s narkotikakontrollorgan (INCB), FN narkotikakommissionen (CND) och FN:s brott och narkotikakontrollorgan (UNODC). Mötet i mars samlade representanter för 55 frivilligorganisationer och ECAD var bland dessa.

Det mest kontroversiella mötet blev det med avgående chefen för UNODC, Antonio Maria Costa. Han uttalade sin frustration över läget med narkotika i utvecklingsländer, vilka enligt Costa lider av neo-kolonialism genom västerländsk narkotikapolitik. UNODC chef var missnöjd med narkotikapolitisk situation idag då agerande av de rika länderna ställde till och hotade välmåendet hos de fattiga. Costa påpekade att i centrum av narkotikapolitik står hälsa och inte repression samt att det måste finnas balans och sammanhang även bland olika syn på narkotikapolitik.

Costa har uppmanat alla samlade att vidga vyer längre bort från narkotikafrågan och tänka geopolitiskt eftersom ideologiska debatter inte verkade vara konstruktiva.

ECAD var bland de organisationer som tackade Antonio Maria Costa för djupt intresse och brinnande engagemang i narkotikafrågor som han demonstrerat under 8 års tid.

Skottland toppar drogbrott

Skottland är värst i världen när det gäller drogrelaterade brott. Där begår missbrukare och langare procentuellt flest brott, enligt en FN-studie. Studien från FN:s narkotika- och brottskontrollorgan, UNODC, har jämfört kriminella aktiviteter, missbruk och narkotikainnehav i mer än 70 länder.

Skottland toppar med 656 drogrelaterade brott per 100 000 invånare.

Därefter följde Iran med 619 brott, Spanien 573 och USA 497 knarkrelaterade brott. Drogrelaterade brott var sex gånger vanligare i Skottland än genomsnittet i världen och dubbelt mer än i England och Wales.

Förra chefen för Skottland mot droger, Alistair Ramsay, menar att den bör bli en väckarklocka för regeringen. "Det har varit en kraftig ökning av problematiska droganvändare senaste åren och vi vet att många av dem finansierar sina vanor genom brott", säger Ramsay till skotsk tv, STV.

En talesman för Skottlands regering säger att man satsat rekordsummor mot brott och anställt fler poliser. Skottland har länge haft ökade heroinproblem, men missbruksvården har inte hängit med. Förskrivning av ersättningspreparat, så som metadon, dominerar.

/Av Drugnews

Organiserat brottslighet bakom varje coffee-shop i Holland

/FRÅN SIDAN 1

Situationen som finns idag har formats historiskt sett som en del av toleranspolitiken. Tidigare det var hippier som sysslade med plantodlingen och hade väldigt goda kunskaper om drogen, kunde allt om lukter och dess hallucinogena effekter som de kunde informera om. "Nuförtiden finns det kriminella i vitkragar istället, och de är endast intresserade av pengar. De bryr sig inte om effekterna cannabis kan ha på en person, plantorna skärs och blandas ofta med järnsmulor, glas eller sand. Det spelar stor roll om de levererar 400 eller 450 kg."

Max Daniel menar att ägare till coffee-shops kan resonera rättsligt korrekt om cannabisförsäljning, men bakom den finns alltid en sorts organiserad brottslighet, det finns många som vill få en del av den ekonomiskt lukrativa kakan, oavsett om de tillhör undervärlden eller inte, för de är väldigt sammanvävda i Nederländerna.

Exempelvis coffee-shopen *Checkpoint* i Terneuzen, störst i Nederländerna, fungerade med en årlig omsättning på upp till 30 eller 34 miljoner Euro. Varje dag såldes det 10 till 15 kg cannabis, det är omöjligt att uppnå med laglydiga medel.

Ägaren till *Checkpoint* ansågs vara en framgångsrik affärsman, som var ofta en gäst på Stadshuset och investerade i stadens kommunala projekt och har även investerat 1 miljon Euro i en skidanläggning i Terneuzen. Nu är han åtalad som ledare för en kriminell organisation. "Jag tror inte att hela Stadshuset är korrupt, men jag verkligen tror att den övre världen och undervärlden är sammansvetsade", säger Max Daniel.

Han tillägger att många kommunala enheter inte inser hur snabbt de kan dras in i denna kriminella verksamhet, till exempel coffee-shops som sponsrar unga spelare i fotbollklubbar, eller beroendecenter för missbrukare av "tung" narkotika.

Det finns ett slags romantiserig av undångömda odlingar av få cannabisplantor på gamla loft, men det stämmer inte med verkligheten eftersom "idealisternas" tid är långt gånget och det finns inget "lätt" med försäljningen av "lätta" droger. Det förekommer alla former av hot och misshandel i anknytning till cannabisförsäljning, in-

“

Nuförtiden finns det kriminella i vitkragar istället, och de är endast intresserade av pengar...

De bryr sig inte om cannabis effekterna, plantorna skärs och blandas ofta med järnsmulor, glas eller sand. Det spelar stor roll om de levererar 400 eller 450 kg.

klusive avklippta fingrar och liknande.

Daniel påstår att åtminstone 25 hampaodlingar likviderades under de senaste åren i regionen. Viktigast enligt Max Daniel är att det måste ske en förändring i den allmänna synen på cannabisodling och det som står bakom, för det består enbart av kriminalitet.

Den högre procentsatsen av THC i de nya cannabis-sorterna ger 5

gånge starkare effekt är den hampan som producerats för 100 år sedan. Denna effekt uppnås genom högt avancerad teknik av canna-

Bild: Flip Fransen, Källa: NRC.nl

bisodling på professionell nivå, vilket kan åstadkommas genom samarbete mellan industrier och jordbruksuniversitet. "Kan ni föreställa

“

Vi måste väcka debatt om vem som tjänar pengar på organiserad brottslighet.

Det är auktoriserade revisorer, banker, de som förser med odlingsverktyg som filtrar, fröreservoarer och gödning. Det finns inget olagligt i den verksamheten, till och med finansdepartementet tjänar pengar på det.

situationen där institutioner skulle investera in i kokainraffinering?" frågar Daniel.

"Vi måste väcka debatt om vem som tjänar pengar på organiserad brottslighet," säger Daniel. "Det är auktoriserade revisorer, banker, de som förser odlare med odlingsverktyg som filtrar, fröreservoarer och gödning. Det finns inget olagligt i den verksamheten, till och med finansdepartementet tjänar pengar på det. Vi alla ser på det som något normalt, men är det verkligen så?"

Rättegången mot *Checkpoint* kommer att fungera som prejudikatfall. "Coffee-shops ska inte syssla med att sälja 97 % av sina varor till utlandet. Så var det inte tänkt från början. Frågan som återstår är: vad vill vi egentligen med coffee shops? Regeringen vill ha mindre coffee-shops, men hur kan vi åstadkomma detta?"

Dagens debatt handlar väldigt mycket om vad som kommer att hända med coffee-shops i framtiden. Dock är dessa en mindre del av problemet; även om vi stänger alla coffee-shops i landet kommer vi inte åt grov kriminalitet som siktar på utländska köpare. Cannabisförsäljning i Europa ger tre, fyra, fem gånger mer pengar i omsättning än laglig försäljning i coffee-shops".

/Av ECAD correspondenter i Nederländerna, Jan Berlijn och Carla Maissan

KHAT: en nationell katastrof för Jemen

Växtdrogen khat har blivit en allt viktigare del av det fattiga Jemens ekonomi. Men de enorma mängder vatten som odlingarna på den Arabiska halvöns sydspets slukar får reservoarer att sina och huvudstaden Sana kanske måste flyttas. ECAD nyhetsbrev har tidigare berättat om den centralstimulerande växtdrogen som många Sverigesomalier tuggar och splittrar familjer. Smugglingen från Östafrika är omfattande och ifjol beslagtogs tullen 10,3 ton khat (kat, qat). Men på andra sidan Adenviken ligger Jemen, ett av ursprungsländerna för khat-tuggande. Där hotar nu drogen leda till en nationell katastrof. Inte bara för att den passiviserar en stor del av männen som på eftermiddagen drar sig tillbaka och röker vattenpipa och tuggar khat.

Uppåt tre fjärdedelar av den manliga befolkningen i Jemen tuggar khat och med en befolkning av cirka 23 miljoner människor går det åt enorma mängder.

Bönderna tjänar fem gånger så mycket på att odla khat jämfört med andra traditionella grödor och då efterfrågan hela tiden ökar, så väljer bönder oftare odla khat framför frukt och kaffe. Odlingen täcker gott och väl den inhemska förbrukningen, stora delar av skörden exporteras också vidare. Kanada, Australien, Storbritannien och Holland är stora importörer av khat från bland annat Jemen.

I takt med att odlingarna växer, så ökar också vattenförbrukningen i landet. För tio år sedan uppskattades att 40 procent av landets vattenreserver gick åt för odlingen. Men med ökad khatodling med 10-15 procent per år stiger också bevattningen. 1970 odlades khat på 8 000 hektar, år 2000 var siffran drygt 100 000. Idag kan odlingarna ha fördubblats.

I en av de största bassängerna som förser huvudstaden Sana, med det livsviktiga vattnet, tas det ut fyra gånger mer vatten per år än vad som fylls på. Experter menar att vattnet i denna

Khat-busken är en vattenslukare, runt 30 procent av de redan ansträngda vattenreserverna används för odling. Drogen har blivit allt mer dominerande i jordbruket i Jemen.

Från att på 1970-talet varit så gott som självförsörjande, måste Jemen nu importera 80 procent av sitt livsmedelsbehov.

bassäng kommer att ha sinat om sju år. Detta samtidigt som oljan, Jemen viktigaste inkomstkälla som står för trefjärdedelar av landets inkomster, är på väg att ta slut.

I Jemen finns 21 stora vattenreservoarer, i 19 av dessa tappas varje år mer vatten ut än vad som fylls på. Tre av dem har redan kollapsat. Väpnade inbördesstrider har förekommit i Sana om vattenförsörjningen. Familjer i de fattiga förorterna tvingas nu lägga en tredjedel av sina små inkomster på att köpa vatten.

Jemen beskrivs ofta som en stat i kris, förutom att olje- och vattenreserver sinar har delar av landet blivit fristat för terrorgrupper. Den så kallade julbombaren som greps då han var på väg att spränga ett flygplan över Detroit i USA, hade fått sin terrorutbildning i Jemen. Nyligen kom uppgifter att terrornätverk delvis finansierar verksamhet på inkomster från khatförsäljning i exempelvis Sverige.

/Av Drugnews

OM NARKOTIKA- BEROENDE I RYSSLAND

"Mer än 500 000 officiellt registrerade personer lider av narkotikaberoende i Ryssland, men egentligen ska man räkna med att det finns 2,5 gånger så många med denna diagnos.

Enligt expertberäkningar betyder det att det finns 1,5 miljoner individer drabbade av narkotikaberoende. Den som har testat narkotika åtminstone en gång räknas som narkotikaanvändare. Här måste man understryka att dessa människor inte är sjuka, men det är ett farligt läge eftersom de har mer tolerant attityd till andras narkotikaanvändning på grund av att de inte har hamnat i ett komplex situation med sina drogtester. Och det är inte bra för dessa personer skapar ett ansvarslost synsätt på narkotikaanvändning i samhället".

"De 500 000 ovan nämnda är vanligtvis heroinberoende. Från första cannabis joint till första utrop för hjälp tar det 3-4 år, det är mörkertid då den beroende inte frågar efter hjälp. Det börjar oftast med cannabis som man anser är ofarlig. Dock när man "växer fram" till heroinberoende, har 25 % av missbrukare passerat "omvändningspunkten". Det betyder att deras beroende är så starkt att hjärnans biologiska struktur har förändrats utan att det är möjligt att återställa normaltillstånd".

"Den som lider av narkotikaberoende (om det är amfetaminer, cannabis eller heroin spelar inte så stor roll) kommer förr eller senare drabbas av schizofreni-liktande defekter. Man töms på emotionella reaktioner, dessa uteblir helt enkelt".

/J.A. Brun, överläkare i narkotikaprevention för ryska Hälso – och Socialutvecklingsministeriet

ECAD is Europe's leading organization promoting a drug free Europe and representing millions of European citizens.

ECAD member cities work to develop initiatives against drug abuse supporting the United Nations Conventions.

Has your city joined ECAD?

ECAD Head Office

European Cities Against Drugs

ECAD, Stadshuset

105 35 Stockholm, Sweden

Tel. +46 850829363 Fax +46 850829466

ECAD Regional Office in Russia

www.ecad.ru

zazulin@ecad.ru

+7 812 328 96 65

ECAD Regional Office in Latvia

Tel. +371 6510591

www.ecad.riga.lv andrejs.vilks@rcc.lv

ECAD Regional Office in Bulgaria

www.ecad.hit.bg/home.html

doctor_ivo@abv.bg

+359 5 684 1391

ECAD Regional Office in Turkey

www.ibb.gov.tr/ecad ecad@ibb.gov.tr